

Fra Hammurabis lov (ca. 1780 f.Kr.)

I årene 1792-1750 var Hammurabi hersker i byen Babylon. Han skabte et storrige, der omfattede hele Mesopotamien – det såkaldte Oldbabylonske Rige. Nedenstående tekst er et uddrag af den lov han udstedte for sit rige. Loven havde næsten 300 bestemmelser og teksten kendes fra en 2 m høj stele. Her ses guden Shamash diktere loven til Hammurabi.

Indledning: [...] Anu og Enlil kaldte mig, Hammurabi, den ophøjede fyrste, der frygter guderne, til at lade retfærdighed skinne i landet, til at ødelægge lovbyggere og udådsmænd, for at den stærke ikke skal skade den svage. [...] Jeg er kongen, der undertvang de fire verdensdele, Ish-tars¹ yndling. På den tid da Marduk sendte mig for at regere over folket og bringe landet lykke, gav jeg ret og lov i landets sprog og fremmede folkets velfærd. På den tid bestemte jeg:

§1 Hvis en mand beskylder en anden mand og har frembragt en anklage for mord imod ham, men uden at bevise det, skal anklageren dræbes.

§22 Hvis en mand begår tyveri og fanges, skal han dræbes.

§23 Hvis en tyv ikke fanges, skal den mand, der er blevet bestjålet formelt erklære over en guddom, hvad han har mistet, og byen og bylederen, i hvis territorium eller distrikt tyveriet blev begået, skal erstatte den tabte ejendom.

§153 Hvis en kvinde forårsager hendes ægtemands død pga. en anden mand, skal de spidde hende på pæle.

§195 Hvis en søn slår sin fader, skal de skære hans hånd af.

§196 Hvis en fri mand slår et øje ud på en anden fri mand, skal de stikke hans øje ud.

§198 Hvis en fri mand slår et øje ud på en frigiven² eller brækker en knogle på ham, skal han betale ham en mina³ sølv.

§202 Hvis en fri mand slår en anden fri mand som er ældre på kinden, da skal han offentligt slås 60 gange med en oksehale-pisk

§229 Hvis en bygmester har konstrueret et hus for en fri mand, men ikke gjort det solidt, med det resultat at huset styrter sammen og forårsager husejerens død, da skal bygmesteren dræbes.

§230 Hvis han har forårsaget husejerens søns død, da skal de dræbe bygmesterens søn.

¹ *Ishtar*: den babylonske krigs- og kærlighedsgudinde.

² *Frigiven*: dvs. en person, der tidligere har været slave, men som er blevet frigivet.

³ *Mina*: vægtmål

Efterskrift: Dette er de retfærdige love som Hammurabi, den kyndige konge, stadfæstede [...] Således at den stærke ikke skal undertrykke den svage, for at give retfærdighed til den forældreløse og enken, har jeg indskrevet mine kostbare ord på min stele og sat den i Babylon foran min statue kaldet "Retfærdighedens Konge." Lad den forurettede mand, der inddrages i en
5 retssag gå til min statue "Retfærdighedens Konge", og lad ham få oplæst skriften på stelen, lad ham høre mine kostbare ord, og lad mit monument gøre hans ret klart for ham, lad ham se loven, der gælder ham, lad det lette hans hjerte.

- 10 Fra Hammurabis lov (ca. 1780 f.Kr.): P. Frandsen: *Møde med historien 1*, Kbh. (1967) s.12ff. samt E. Lund: *Tekster til verdenshistorien*, Kbh. (1951) s.39ff.